

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egyes évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona

Egyes száma ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADO-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryi ter ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyiltól cikkeik:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kibuvó.

Kolozsvár, d. cz. 4.

Ugy látszik, a törvény csak addig törvény, a meddig Ausztria hasznát hoz belőle. Azután már kilehet játszani; illetőleg nem kell megtartani.

A kiegyezési törvényben — tudvalevőleg — benne van, hogy közösen csak addig lehet Magyarország Ausztriával, a míg a szomszéd állam is teljes alkotmányosság van. Az alkotmányosság pedig Ausztriában megszűnt s törvény szerint a nemzet viszonytalan önrendelkezési jogát, csak hogy ezt a jogot érvényesíteni is kellene. Az alkalmat csak az erősek látják meg és merik felhasználni, — a régi állapotok fentartására irányuló törekvés, gyöngeségre vall.

Nehogy azt higgye valaki a Bánffy kabinetéről, hogy talán majd az osztráktól elválya, az önállóság szabad terére lép, mert hiszen épen az önállóság hiányzik belőle politikai ténykedésénél. Önállóságot legfennebb abban tanusított, hogy tüzzel-vízzel irtotta az ellenzéket.

Most az ellenzék arra hívja fel a kormánykörök figyelmét, hogy miután Ausztriában megszűnt az alkotmányosság, a nemzet vegye kezébe önrendelkezési jogát s legalább a közös vámtérületet azonnal szüntessék meg Ausztriával. Nemcsak a törvény rendelkezésének van ezzel elég téve, de Magyarország nagy hatalmas gazdasági előnyökhöz jut ezáltal.

És mi a kormányzatnak a felelete. Keresi a kibuvót. Azt akarja elhitetni, hogy igenis a Reichsrath alkotmányos uton dolgozik, — legalább a provizoriunot úgy szavazza meg. No hát, gyönyörű alkotmányosság! Az elnököt megpofozzák, a képviselők késsel és ököllel dolgoznak, a rendőrök lefűlelik a törvényhozás termében a képviselőket. Ausztriában többfelé föllázad a nép; előbb tüntet, aztán gyújtogat és rabol. A katonaság lö, a nép vérzik és verekszik tovább. Tehát forradalom, lázadás, statárium.

Ime az ausztriai alkotmányos élet.

A kormányzatnak pedig nem az fájt, hogy Ausztria viszonyai fel vannak dülva, hanem az, hogy a magyar nemzetnek alkalom kínálkozik ismét szabadon és függetlenül intézni sorsát. Most már azt szeretnénk elhitetni, hogy

de bizony nincs erre alkalom, mert a Reichsrath megszavazza a provizoriunmot. Hogy milyen körülmények között? Hogy ez a szavazás megfelel-e az alkotmányos kívánalmaknak? ... Kutatni ezt, a kormány nem tartja feladatának.

És hogy a kormányzat milyen szent igaza van, ennek bizonyítására Eötvös Károlyt is megszólaltatják, a ki állítólag kijelenti, hogy nem tartózik ránk: Ausztriában milyen formában szavazzák meg a provizoriun kérdését. Ausztria reánk nézve idegen állam. Hekuba, mondja Eötvös-Polonius.

Még elgondolni is képtelenség, hogy Eötvös így gondolkozzék. Az okos Eötvösnek nem lehet Hekuba egy olyan ország sorsa, a melylyel egy monarchiát képezünk. De azért ráfogják, hogy Eötvös mondta ezt az „Abbazia”-ban, a hol politikai bon-mot-jai pattannak napvilágra. A Mikszáth Kálmán újdonsült lapja pedig ezt az Eötvös-féle nyilatkozatot, „kivonatos”-nak deklarálja és azt mondja, ez olyan magyar ellenzéki beszéd, melyet minden szabadelvű kebel óhajtoz. Elhiszük. Irta már ez a lap azt is, hogy a számár kérődzik. Szereti, úgy látszik, a sark igazságokat hangoztatni, mert az, hogy Eötvös helyesen ítélte, csak olyan igazság, mint a számár kérődzése.

Am a fődolog az, hogy maradjanak meg a régi állapotok. Mi lenne velünk, ha megszűnnék a derék osztrákkal a közösügyes bibelődés. Mi lenne akkor, ha nem csaputának be többé osztrák részről. — Bizony az — gondolja böcs és óvatos kormányuk — meg lenne helyzete nehezítve, mert még nem próbált a magyalában járni. Külömben bajos megérteni, hogy miért keresi oly lázas és szánalmas kapkodással a — kibuvót.

Politikai hírek.

A kulcsak mögöl. A politikai helyzetet illetőleg, nem rendes fővárosi tudósítónktól igen érdekes tudósítást kaptunk. E szerint a kiegyezési tárgyalások sikerének megkönnyítése céljából, az udvar részéről határozottan követelik a fusio megvalósítását. Ugy vannak ugyan is legfelsőbb helyen meggyőződve, hogy a közjogi ellenzék aktíválával szemben csak a közjogi alap híveinek egy tá-

borba egyesítése nyújthat kilátást a kiegyezés védelmére. Így tehát a fusio a kormánypart és Apponyi gr. között szinte elkerülhetetlennek látszik. Az utóbbi idők „nemzeti vívmányai” is annak útját czélozzák egyengetni. E mellett arra vall Szapáry Gyula gróf a szereplés teréről végre letűntnek vált egyéniségének ismét előtérbe nyomolása. Szapáry Gyula grófról közlődomásu, hogy czéljait tüzte ki a fusio létesítését, s az a körülmény, hogy egy delegációban, mint a katolikus autonómia testületében előkelő helyhez jutott s mindkét minőségében karöltve halad Apponyi Albert gróffal — megerősíteni látszik azt a hirt, mely arról beszél, hogy Szapáry legfelsőbb helyről kapott mandátumot a fusio előkészítésére és hogy e mandátumnak igyekezik is megfelelni. A fusio legfőbb akadály a szabadelvű párt Tisza Kálmán vezetése alatt működő fractiójának magatartásában van. Tiszákra nézve az eddigi befolyás reductióját jelentené a fusio s ezért azt épen nem nagy rokonszenvvel kísérik. Annak megakadályozására aktíva is léptek már s ennek az actiónak képezi egyik mozzanatát a Mikszáth Kálmán szerkesztése alatt megjelent új független kormányparti lap megindítása. Nehézséget okoz továbbá a fusio megvalósításában a Szilágyi-csoport magatartása is. Szilágyi Dezső elyben híve ugyan a fusionak, de azt Szapáryék közreműködése nélkül óhajta megvalósítani. Ennek Szapáry László fiúmei kormányzóvá történt kinevezése alkalmából elég érthetően is adott kifejezést a Szilágyi befolyása alatt álló „Budapesti Napló”. Ez a kinevezés is azt mutatja azonban, hogy Szapáryék befolyása felette megerősödött s ez erősíti a fusio kilátásait.

A muraszombati mandátum. Mint nekünk írják, Szapáry László gróf lemondásával megüresedett muraszombati kerületben Széchenyi Tivadar grófot léptetik föl, ki az egyházpolitikai reformok miatt lépett ki a kormánypartból s most ismét oda óhajt visszatérni. — A szombathelyi Dunántul értecsülés szerint a kerület érdekében a vasmegeyi függetlenségi párt is megmozdult, s a központ figyelmé is Muraszombatra irányult. Az ottani parthívek úgy vélekednek, hogy meg kell keresni mindkét pártfrakciót s felkérni őket, hogy a kerületben léptessék fel Ugron Gábort.

„Valóságos magyar udvartartás.” A Deutsches Volksblatt, a melynek udvari hírei mindig elsőrendű forrásból erednek, ma vezércikkben foglalkozik az O. H.-nak pár nap előtti czikkével, a mely „valóságos magyar udvartartásnak” életbelépését már a közel jövőben kilátásba helyezi. Cikkében skeptikusan fogadja ugyan a hirt, egyben követeli azonban, hogy a personalunio kérdése is haladéktalanul rendezessék. A czikk a bécsi politikai körökben óriási feltűnést kelt.

Ausztriából.

Bécs, decz. 3.

Tegnapról-mára a bécsi politikai körökben a helyzet feszült volta némileg engedett. Minden oldalon bizonyos engedékenység mutatkozik és a helyzet kulcsára: a nyelvrendeletek kérdésében úgy a csehek, mint a németek hajlandók a kormányval szemben némi jóakaratot tanusítani.

A N. Fr. Presse mai esti számának a Legújabb rovatában ezeket a híreket megerősíti és közli, hogy Gautschnak sikerült a nyelvrendeletek 7. és 11. szakaszaira nézve kompromisszumot létesíteni, melyly a rendeletek legfontosabb intézkedéseinek méregfogait megszüntetné. Nem lehetetlen, hogy sikerül e kompromisszum számára a csehországi német képviselőket is megnyerni.

Minden oldalról ma már több előzenység mutatkozik és csak az elnökkérdés tüntet még fel midig nagy nehézségeket. A németek Abrahamovitz feltételén eltávolítását, a szocialisták Kramar lemondását követelik, de mindennek dacára a hangulat már igen sok árnyalattal kedvezőbb, mint tegnap.

A bécsi bürzén, mely különben mindig a legjobban a van informálva, ma a zárlatok oly hírek voltak elterjedve, melyek szerint a kormányzat sikerült a német képviselőkkel megállapodásra jutni, sőt a külfölddel összeköttetésben álló bankárok táviratokat is menesztettek, melyekben közlik, hogy a kiegyezési provizorium biztosítva van.

Déután három órakor a baloldali pártok végrehajtó bizottsága ülést tartott melyen Gautsch is megjelent. E konferenciából kiszivárgó hírek szerint sikerült Gautschnak a németekkel bizonyos koncesszióknak megállapodni, és határozottan megczafolják azt, mintha Gautsch a pártokkal való meg egyezésre holnap adott volna végső terminust.

A király ma ismét fogadta külön kihallgatásán Gautsch báró miniszterelnököt és Goluchovszki gróf külügyminisztert.

Prága, decz. 3.

A stttarium kihirdetése magtette a várt eredményt. Ha a kedélyek forrongának is, a főváros népe teljesen nyugodt. Nagyban hozzájárulhatott ahhoz, hogy sürt hó esett, mely átán erős fagy állott be, úgy, hogy az erős hideg is visszatartotta a lakosságot újabb zavargásoktól.

A katonaság megszállva tartja az utcákat és tereket; a város külső képe még

mindig hasonlít valamely haditáborhoz. A katonaság magatartása imponál a járókelőknek. Sokan feltűnő szláv jellegű kokárdákat viselnek, de az ójásokat felszólítják az illetőket, hogy ezeket t voltsák el rögtön.

Tegnap 111 ember tartoztatott le Prágában. Az utolsó zavargások napjaiban összesen háromszáz embert fogtak el, kik közül 60 ellen a vizsgálati eljárást magindították.

Azoknak számát, kiket a statárum kihirdetése után fogtak el, még biztosan meghatározni nem lehetett.

A rögtönítéő bíróság még tegnap este megalakult, Vyschil országos törvényszéki bírólukleté alatt. A bírák névjegyzékét nyomokban feltérjlesztették jóváhagyás végett a fő-törvényszékhez. A törvényszék elnökénél jelentkezett a hóhér is és a fogházi lelkesek.

Prágában ma ismét megszaporították a helyi őrséget, úgy, hogy ott most

25 zászlóalj gyalogság,

1 zászlóalj vadász,

2 dragonyos-század

van elhelyezve. De ezeken kívül várnak még megerősítéseket Bécstől, Kromsből és Brünnből.

Bartha Miklós győzelme.

Gyuláról írják: A kormánypart minden veszetegetése és fenyegetése dacára: a hazafiság győzött a korrupció fölött. Bartha Miklóst kilenczvennégy szótöbbséggel országgyűlési képviselővé választotta meg Gyula városa, Bodoky Zoltán főjegyző ellenében.

A magyar parlament visszanyerte egyik díszét, a puritánjellemű, ragyogó tollu publicistát, a hatalmas erejű szónokot: Bartha Miklóst. Dícsőség Gyula város becsületes, független hazafiának, a kik nem hagyták magukat megvásárolni.

A választás lefolyásáról az alábbi tudósítás szól:

A legszebb, napsugaras deczember kedvez a mai alkotmányos mérkőzésnek. Talpon is van minden épkézláb ember, sőt messze vidékről eljöttek tanulmányozni, mily lelkesen, méltósággal gyakorolja a magyar ember legnagyobb honpolgári jogát.

A mai mérkőzést megelőzte három lázas nap és éjszaka és különösen a választást megelőző éjszakán sürt csapatok járták Bartha nevével a várost, olyan mozgalmas volt a város, mint nappal.

Viradatra gyűlekezni kezdtek a szavazók. Bartha pártja a 48-as körben gyűlekezett. Bodokyék muszáj szavazói hivatalnokhoz illően csak nyolcz órakor jelentkeztek. Nekik a mai munka is csak olyan robot, mint a többi.

Az utcán a csabai 101-esek állnak kordont. Katonaságra emigy is szükség volt, mert a gyulai annalékibizony emléket őrzik

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. Deczember 4.

Bartha Miklósnak.

Író, honfi, szónok!
Mi fejedre szállott,
A babér, a palma
Engem is felrázott.

Kigyuladt, kisütött
Az igazság napja;
Kedzet az ország
Hévvél szorongatja!

Nem szeret én nálam
Jobban magyar fajta:
Engedd, had szorítsak
Én is egyet rajta!!

Kolozsvár, 1897. decz. 4.

E. Kovács Gyula.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XXXII.

(Folytatás.)

(65.)

A Pearl könyei sűrűn omlottak, és egy pillanatig Sir Gáspár érezte, hogy a leány hozzá állult, mint ha az ő keblén menhelyet talált volna. De a mint a mási kezével a Pearl kezét kereste, és az magát még szorosabban szorította átölelve, hirtelen magához tért.

— Engedjen el! kiáltá. Önnek nincs joga a testvére gyilkosának a leányát szeretni! És nekem nincs jogom az ön feleségévé lenni és boldognak érezni magamat, míg az ő nevét a bűn foltja homályosítja el!

— De annak semmi köze sem volt magával! mondá Sir Gáspár. Maga az az egyedüli nő, a kit valaha szerettem, vagy szeretni fogok.

Válaszoljon, tudja e ezt a szerelmet viszonzni? Ha igen, akkor semmi, még az atya bűnének az árnya sem jöhet közibük.

Mind a ketten hallgattak. Pearlnek ismét kemény harezot kellett vinni enmagával; ismét választani kellett a jó és rossz között.

— Az igazságot senki sem tudja az egy Darréyt kivéve; és én hiszem, hogy meg tudom találni a módját, hogy rágalom: zó nyelvét elhallgattassam, folytatá fülébe az a reabeszélő hang. Pearl, én nem tudok maga nélkül élni — nem tudok! Édesem, mondja azt nekem, hogy szeret, és a multat el fogjuk felejteni.

Abban a fényes jövőben, midőn maga és én mindig együtt leszünk, soha sem lesz szükség reá, hogy a multat felemlítsük; mi sokkal boldogabbak leszünk. Pearl, édesem — beszéljen, csak azt mondja meg, hogy eléggé szeret arra, hogy a feleségem legyen, ez minden, a mit magától kérdek!

Lehajolt, hogy a választ az arcából olvassa; és a mint azt tévé, Pearl felemelte a szemét hozzá, és a tökéletes szerelmnek olyan imádó tekintetével nézett reá, hogy társának minden kétségét eloszlatta. De a mint az elragadtatás kiáltása tört ki az ajkairól, és lejjebb hajolt, hogy a Pearl ajkát megcsókolja, az kibontakozott a karjaiból.

Én szeretem magát, mondá, az Ég tudja, hogy menyire és mily igazán; szerettem

azon nap óta, midőn György testvéérének a történetét elmondta; de, inkább a parkban levő töba vetném magamat és véget vetnék az én nyomorult életemnek, mint hogy az ön felesége legyek! Mit gondol, mit jelentene a mi házasságunk egyebet, mint folytonos gyanakodást, félelmet, és órvadát? És majd később, hogy esnék az az érzés, hogy egy olyan nőt vett feleségül, akire a világ mint testvére gyilkosának a leányára ujjal fog mutatni? És hogy érezném én magamat, tudva, hogy irántam való szerelme megszűnt és annak a helyét szemrehányás és megvetés foglalta el! Mit érzének én, midőn meghidegültne irántam és szégyenlőn, hogy a feleségévé tett és haragudna reám, amiért önt e házasságba bele vittem? — Nem — ennek soha sem szabad megtörténie. Feledjen el és engedje, hogy életéből örökre eltűnjek; vagy ha valaha reám gondol, tegye azt szánalommal. Az atyám bűne, ha ugyan az ő bűne volt, rajtam, az ő gyermekén bizonyval eléggé megvolt látogatva, az ártatlan megsemmisített a bűnösért. Az ön átka is megtermette a gyűlölcset, mert az Agáta halálának nem én voltam, ámbár saját hibámon ki volt, és közvetlenül, az okozója, úgy, hogy majdnem úgy érzem, mint ha én öltem volna meg? Én szenvedtem, oh mily sokat szenvedtem! — és több szenvedést nem tudok elviselni. Hagyjon békében — ha nem akarja, hogy a szeme előtt megőrüljek!

Gyorsan liheg zokogással vette a lélegzetét és elfordult. Sir Gáspár megfogta a kezét.

— Pearl, maga nem akarja azt mondani, hogy visszatartom engem? — kiáltá rekedtes hangon. Nem lehet oly kegyetlen hozzám, miután szeret! Gondolja el, mily boldog életünk lenne együtt, maga tudja, hogy jövőnk oly különbözö volna attól — melyet maga festett, mint a világosság a sötétségtől.

Bóhó gyermek, azt hiszi, hogy én oly képtelen beszédért felbagyok magával? Nem tehetem — és nem akarom azt tenni!

Azon nagy szerelem erejénél fogva, melyet iránta érzek, maga az enyém — az én tulajdonom!

Hangja gyöngéd suttogássá változott; még egyszer közel vonta magához, és mind e két kezét megfogta. Pearl a fejét rázta, és a kezét próbálta elvonni.

— Az nem lehet, — mondá — nem lehet soha!

Atyámnak a neve összeköttetésben van azzal a bűnnel. És a meddig az van — addig soha sem megyek férjhez — erre meg esküdtem!

— Pearl!

Sir Gáspár eleresztette a kezét, és egy pár pillanattig úgy álltak némán nézve egymásra.

Pearlnek ez volt az utolsó bucsuja.

— Ez az utolsó határozata? — kérde végre Sir Gáspár.

Pearl néma mozdulattal hagyta helybe a kérdését.

— Maga el akar tőlem válni, hogy talán soha se találkozzunk ismét e világon — engemet egy magányos, csaldótt embert el akar küldeni magától? — Pearl, maga soha sem szeretett engem, vagy nem tudná azt megtenni!

A leány ismét csak a fejével intett, mert tul volt azon, hogy beszélni tudjon.

— Ne feledje, hogy most utoljára kérem a szerelmét, — folytatá Sir Gáspár. — Maga tönkre teszi az életemet, és ha szeret, a saját magát is. Édes, gondolkozzék felette. Talán holnap —

— Nem, — Pearlnek végre megjött a hangja, — válaszómban nem fog különbséget tenni, akár most, holnap, vagy egy hét

mulva mondom; mindig ugyan annak kell lenni. Midőn az atyám neve tisztázva lesz, a feleség leszek, de addig nem. Erre meg esküdtem; és az Ég segítségemre lesz, hogy eskümet megtartsam! Gáspár, én szeretem magát, mily édesen ejteték ki nevét az ajkaim! Szeretem mélyen és igazán, annyira szeretem, hogy inkább meghalnék, minthogy szégyent hozzak a házára. Majd egykor, midőn boldog házasságban él, és irántam való szerelme a mi emléke lesz, — itt hangja remegott egy kissé, — meg fogja nekem köszönni, hogy visszatartottam a házassági ajánlatát! Isten vele! Nem, én még a kezét sem merem érinteni, nehogy bátorságom elhagyjon, én már eleget szenvedtem!

Vissza intette a kezével, a mint Sir Gáspár közeledni akart hozzá, és olyan tekintettel szép szeméből, melyet az soha sem felejtett el, kiment a szobából. A következő pillanatban hallotta az ajtót becsukódni és ő egyedül maradt.

Daczára, hogy Sir Gáspár erős férfi volt, lerogyott a székre és könnyekben tört ki. Senki sem volt tanuja bánatának, csak Polly; és az ő részvéte nem volt vizsgálató.

„Ők mind bolondok”, mondá Polly, csórt a kalockája rostélyán kidugva. „Mind bolondok, a szegény Pollyt kivéve!”

XXIII.

— Édesem, én meg vagyok róla győződve, hogy van valami, a mi felett emészted magadat, és én tudni akarom, hogy mi az. Gyere, beszélj el n-kem mindent, és lássuk, ha vajjon nem tudjuk e a dolgokat valami képpen rendbe hozni! Biztosítjuk, hogy két fő jobb egynél, és szerelmi ügyekben egy vén leány nem a legrosszabb tanácsadó.

(Folytatása következik.)

annak, hogy ilyen alkotmányos mérközések alkalmával vér is folyt.

Nyolcz óraker Bartha-párt impozáns menetben, zenével, nagy lelkesedéssel vonult fel a városháza elébe, ahol Jancsovits Emil választási elnök intézett felhívást a pártokhoz, hogy jelöltjeikre tegyék meg a szükséges bejelentést. Bartha Miklós jelöltségét ajánló ívet Ugron Gábor nyújtja át az elnöknek, a mit lelkesen megjelölésnek. Kilencz óraker sorsot húznak, hogy melyik párt kezdjen szavazni. A városházán Bartha nevét huzzák ki és a párttagok gyors tempóban szavaznak.

A szavazás két küldöttség előtt folyik a városházán és a magyar királyban. Az a körülmény, hogy a miniszterelnökség egyik számtanácsosa személyesen jó csomó pénzt hozott le a választásra, igen kedvezően alakította át a Bodóky kilátásait, meg ezután csakugyan lelketlenül terrorizálták azt a jó népet. Kiadták a jelszót, hogy üvöllo mindenki, a ki nem Bodókyra szavaz. Mert, ha Bartha lesz megválasztva, akkor a megye székhelyét Csabáé viszik.

Az eredmény délig mindenesetre kétséges. Bartha Miklós pártjára kedvező körülmény, hogy a belvárosban, a hol jobbra hivatalnokok a választók, ez izben hatal több szavazott le Barthára, mint a multkor a Terényi választásakor.

A zárórát három óraker tűzték ki. Bartha Miklós 645 szavazatot kapott, Bodóky Zoltánra 551 esett s így Bartha kilenczvennégy szótöbbséggel győzött. — A mandátumot Jancsovics elnök nyújtotta át Barthának, aki gyönyörű beszédb. n. ígérte meg, hogy szíven viseli a városa érdekeit. Leirhatatlan lelkesedéssel köszöntötte új képviselőjét a polgárság, amerre csak megfordult.

A hét krónikája.

Kolozsvár, decz. 4.

A hét krónikája tulajdonképen Ausztria szomorú krónikája, a hol a nemzetiségűi tüntetés, — mert a cseh intézkedés nem volt egyébb — olyan nagy és olyan szomorú arányokat öltött.

A tüntetés, mely Prágát megrongálta és több városban veszedelmes jellegű öltött, a bécsi Reichsrathból indult ki, a hol alkotmányos uton, parlamenti határozatot kellett volna hozni a kiegyezési provizorium törvényjavaslatot illetőleg. E helyzet azonban volt botrány, volt erőszak, volt anarchia és minden egyébb, csak épen parlamentáris tanácskozás nem volt.

Erre a magyar kormány azt mondotta: Ha nálatok megszűnik az alkotmányosság, mi a 67-iki kiegyezési törvény alapján vissza nyerjük önrendelkezési jogunkat és külön vám és gazdasági politikát csinálunk.

Az osztrákok pedig számba se vették ezt. Jól tudták, hogy akár mit és akárhogyan ocsékesznek is, — a magyarok, tekintettel arra, hogy a kormánynak Bécs parancsol, nem merik a gazdasági elszakadást kereszttől vinni. Sőt azt is tudták az osztrákok, hogy a Reichsrathba felfordított állapotaira, majd a magyarok keresnek menteséget és akár lesz Ausztriában alkotmányosság, akár nem: azért a magyar kormány továbbra is fenntartja a statusquot, mivel a magyar kormány teljesen alárendeltje a bécsi intéző köröknek.

A következmények mutatják, hogy az osztrákoknak igazuk van. Ime a magyar kormánykörök most már sehogy se akarják komolyan venni az osztrák zilált viszonyokat s azt hangoztatják, hogy nekik nem föltétlenül szükséges a törvény azon rendelkezéséhez ragaszkodni, mely mindkét országban alkotmányos állapotok fennállását kívánja.

Azt nem vallják be, hogy felülről rendelkeznek. Ime így játsza el a magyar kormány a nemzet jogait és helyezi a törvényt hatalyon kívül.

A delegáció csendben végezi feladatát. Ez a díszes testület, a melyik se hus, se hal most is csak azt a sablon munkát végzi, a mit fenállása óta végzett mindig. Jól tudja róla mindenki, hogy a politikai eseményeket nem irányítja és döntő befolyást nem gyakorol semmire.

Teljesíti feladatát a megszokott formák szerint, elteszi a dupla napi lénungját s az azal eloszlik csendben, úgy a mint jött.

Az iránt pedig tisztában van mindenki, hogy ez a közgyes intézmény is épen olyan osztrák, mint a Reichsrath, csak csendesebb, és bölcsőbb.

Mert hiszen nem opponálni soha: ez ma a politikai bölcsesség.

A hétnek mindenesetre eseménye a gyulai választás, hol a független polgárok Bartha Miklóst juttatták mandátumhoz. Eze-

mény pedig azért, mert Bartha is azok közzé tartozott, a kikre Bánffy Dezső kimondta a parlamenti száműzetést, s a kire vonatkozólag kijelentette, hogy épen nem rokonszenvez vele még egyenileg sem.

Talán azért jött is forgalomba egy kis pénz Gyulán, a mely arra volt szána, hogy a Bartha iránt érzett lelkesedést leűtse. Ám úgy látszik, hogy a népben még sok a becsület és tisztesség. Nem eladó valamennyi és ez a mai politikai zűllöttség korszakában mindenesetre vigasztaló.

Mikulás napja.

Bizonyára felejtethetetlen kedves emlékgyanánt tapad szívünkhez rég elmúlt gyermekéveink azon öröme, melyet akkor éreztünk, midőn Mikulás bácsit vártuk, kinek az a jó szokása van, hogy a nevenapjának előestéjén égi köntösének zsebeit megrakja jó-féle csukrokkal és megtöltöttei a kisgyermek ablakokba kitett cipőit.

Alig is van a szentekkel promoveált férfiak között oly népszerű alak, mint Sz. Miklós. A gyermekek szívében neki mindenha maradandó helye lesz.

Mikulás bácsi a boldogító gyermekhit szerint azonban csakis a jó gyermeket szereti, míg az engedetlen embercsemének virgácsot hoz, sőt néha levelet is tesz a cipőbe, melyben részint szeretettel, részint fenyegetésekkel inti a nebulókat a szülők tránt való engedelmségre és tiszteletra.

Ez a tudat azban azt eredményezi, hogy még a legnagyobbok imposztor is meghuzza magát a Miklós nap közeledtekor. Se macskát nem köti a csengetyűhúzóra, se a keztyűjét nem vágja fel, sőt a gyermekszobában sem áll a székekből emelt torlaszokra, hanem szorgalmasan tanul, békét hagy a csemegéknek, a kamrai mandula és aprószőlő felszereléseknek.

A jó gyermekek eme nyájas barátja, mint régi könyvekből kibetűztem, mirai pispók volt hajdanában. Kegyes életet élt és több csoda van nevéhez fűzve, melyek közül egy nem egészen érdektelen.

A legenda szerint Miklós pispók városában lakott egy felette mérges természetű pogány ember. És mivel bolondok abban az időben is akadtak feles számmal, ez az ur is excentrikus természetű volt. Három szép leánya volt: Caia, Fidelia és Euphemia. És amiért más halandó a világ millióit oda adta volna, ő mód nélkül dühös volt. Haragudott, hogy minek élődik nyakán a három leánya. Elhatározta, hogy eladja őket. Mivel pedig a leányok már akkor is tudtak sirni, zokogva szaladtak a püspökhöz tanácsért. Szt. Miklós megnyugtatta őket és egy reggel a tigris tejen nevelt paganus ablakán három almát dobott be, melyek drága kövekké változtak.

E kincseket azután pénzzé tette a barátságatlan apa s miután nem zaklattak a végrehajtók, nyájasabb lett leányai iránt, kik aztán férjhez mentek és hálásan emlékeztek meg jótévőjükről.

És Mikulás bácsinak a zsebe ez időtől kezdve mindig tele a zsebe pirosalmákkal, a gyermek világ gyönyörűségére.

Sz. Miklós szelid természete után átszállott a későbbi Miklósokra is, mert a Miklós névre hallgatók mind jó szívű, szelid emberek és szeretik az almát. Igaz, hogy az ő zsebükből az alma ma már nem válik aranyra, de hisz a jószív becsesebb az aranyal és több boldogságot nyújt, mint a kincsek halmaza.

És éppen azért, a Miklósokat a jó Isten erőben és egészségben őrtesse!

Kérelem.

Ez év **utolsó** hónapjára hirdetünk előfizetést

1 fnt 50 krjával.

Egyszersmind kérjük mindazon t. előfizetőinket, kik ez **évről** előfizetési díjjal

hátralékban vannak,

kegyeskedjenek azt mihamarább megküldeni, hogy a kiadóhivatal számadásait **ez évről végleg rendezhesse.**

A napokban tájékozás végett mindenki-nek küldünk felszólítást, ki ez évről hátralékban van

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 4.

— **Karácsonyi bazár.** A minden évben rendezni szokot karácsonyi bazár az idén is nagyszabásúnak ígérkezik. A Mária-Valéria árvaház választmányáa mindent elkövet, hogy a bazárral kapcsolatos mulatságok igazi él-

vezetet nyújtsanak a közönségnek. A bazár tartama alatt mindannap lesz hangverseny a legváltozatosabb műsorral. Városunk művészi tehatségei már mind megvaannak nyerve a hangversenyek számára s az e hó 10 én kezdődő bazárt bizonyára nagy közönség fogja látogatni.

— **Eljegyzés.** Rónai Elemér torontalmegyei földbirtokos eljegyezte gróf Bély Akos kolozsvármegye főispánjának kedves leányát Klárát.

— **Almazuzó-gép.** Tegnap említettük, hogy egy székegy mérnök, Deák Gyula egy almazuzó-gépet talált fel, s azt meg is szerkesztette. A gépet ma delben mutaták be az erd. gazd. egyletben. Egy ember hajtotta és 20 perc alatt 50 krg. almát zuzott össze. Az alma héját lehámozta, magvát épen kiszedte s ez a gép egyik oldalán hullott ki, az alma husa pedig mint sűrű folyadék, a másik oldalon ömlött ki. Nagyon sok nézője volt a bemutatásnak, s mindenkit meglepett a készülék egyszerű praktikus szerkezete. E zuzó készülék 30 frtba került. Gyári uton előállítva, bizonyára még olcsóbb lesz. A bemutatón az erd. gazd. egylet tisztikarán kívül a következőket láttuk ott:

Szabó Sámuel, Nagy Gábor, Ritter Gusztáv, Zimbacher Károly, Zoványi József, Lönhart Ignác, Vidovich László, Albach G. za kir. tanácsos polgármester, Tóth Zsigmond, Rutska Lajos, Holdampf Gerő, Gáspár Béla, Tarcsányi Gyula, Végh József és mások.

— **Pintér Kálmán** áldozó pap és tanár, a kolozsvári kegyesrendi társház tagja, arra az alkalomra, hogy a kegyestanító rend e hó 8-án ünnepel meg fennállásának haromszázados évfordulóját „Kalas a z i s z e l l e m e” czimen jól sikerült drámai allegoriát írt, mely a Magyarországon rendezendő ifjúsági ünnepélyek legtübbjén előfog adni. A kolozsvári róm kath. főgymnásiumi ünnepélye e 7-én lesz, a melyen ezt a jeles allegorikus művet is előadják. Ezenkívül értesülésünk szerint Budapest, Kecskemét, Vácson s még több, a kegyesrendiek vezetése alatt álló iskolában rendezendő ünnepélynek ez a kis alkalmi darab lesz a főtárgya.

— **Az ifjúság hódolata.** Már hirt adtunk arról, hogy a kolozsvári kegyesrendiek vezetése alatt álló főgymnasium ifjúsága a rend fennállásának haromszázados évfordulójá alkalomból faklyászenével akar tisztelni a jubilálás szerzet tanárai előtt. Az iskolai előjáróság azonban — arra tekintettel, hogy az ünnep inkább egyházi és vallásos jellegű — megelőzendőnek tartotta az ily külső és széles körű tisztelgési módot. Az ifjúság elhatározta, hogy a nap emlékére faklyászene költségeire befolyt, s még gyűjtendő pénzen alapítványt létesít. E törekvés dícséretére válik e kitűnő tapintozat ifjúsága körében uralkodó szellemnek.

— **A népszerű gazdasági felolvasások** iránt élénk érdeklődés nyilvánul a kolozsvári külvárosi gazdák körében. Sok bajjal, csapással és az élet számos nehézségével kell megküdeniük a szorgalmas és munkás gazdáknek s azért nagy öröm el fogadták a hirt, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet népszerű felolvasásokkal gyűjtszik őket olyan dolgokról is tájékoztatni, a miknek munka körükben a gazdaság előmenetelére hasznát vehetik. A felolvasásokra mindenki város részéből tömegesen készülnek megjelenni. E tárgyban már előzetesen értekeztet t tartanak mindenki kertületben. Holnap d. u. 3 óraker a hildelvi ref. népiskolában, 4 óraker a kétrvizi közti városi népiskolában, este 6 óraker pedig a Külközép-utca 82. sz. a. háznál tartanak előértekezteteket. Az első felolvasás, a mint már tegnap említettük kedden d. u. 5 óraker kezdődik a tornavivodában.

— **Halálozás.** A kolozsvári kereskedői karnak egy tevékeny és minden körben szeretetreméltó tagja hunyt el. Pap Mihály kereskedő halt meg élete legszebb idájén. Pap Mihály mindig derült kedélyű férfi volt. — Mint a kereskedő ifjak társulatának pénztárnoka, hivatalát sok ügyességgel és buzgalommal töltötte be. A Szechenyi ünnepélyek szolpos rendezője volt s az ünnepélyt követő bankettek toszájának az ő felkösztönti adták meg a savát borsát. Jó szívű ember volt és szívének a betegsége vitte idő előtt a sirba. Elhunytát nagy számú rokonsága és sok tisztelője fájlalja. Temetése vasárnap d. u. 3 óraker lesz, kurtaszappan-utcai lakásáról. Nyugodjék bérével!

— **Magyar étlap.** Ha egy franczia, vagy egy angol utazó Kolozsvárra téved, semmi körülmények között sem halhat éhen — föltéve természetesen, hogy pénze van! Az idegen, ha megéhezett, egyszerűen bemegy a legközelebbi étterembe és kezébe veszi az étlapot. Az első pillantás után megelégedetten mosolyog és önelégülten mondja:

— **Milyen előékenyek a magyarok.** Látják, hogy idegen vagyok, tehát franczia (vagy angol) étlapot adnak. Szép dolog, igazán szép dolog!

— **Poulet á la Marengo.**
— **Rotbeauf.**
— **Postage á la Napoleon.**
— **Crém.**

— Giardinetto.

Még előnyösebb helyzetbe jut a német vendég, mert az még a nemzeti ételeinket is a saját nyelvén rendelheti.

— **Madsehar Gollaseh.**

Csak bennünket, szegény magyarokat, a kik semmiféle idegen nyelvet nem beszélünk, csak a legidegenebbet — a magyart érhet, az a szerencsétlenség, hogy sok helyen nem tudunk az étlapról semmit sem rendelni.

Ezen a komikus állapoton akar a budapesti vendégülösök egy része változtatni. — E czélból decz. 1-én gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy rossz franczia, rossz angol, rossz német és olasz elnevezések helyett, az ételek és italok neveit magyar szavakkal fogják az étlapra bevezetni. Azoknak az ételnek helyes magyar elnevezésére, a melyekre eddig kizárólag idegen szavak használtak, felkérte a nyelvészettel foglalkozó illetékes tényezőket.

Mi már a multkor említettük, hogy Nagy Gábor kolozsvári vendégül minden tetsőria nélkül, teljesen magyar étlapot állított össze. Negy Gábornak különben nem csak az étlapja magyar, hanem a konyhája is. Ezt az is jelenti, hogy a magyar konyhájú vendégülös nem szorul arra, hogy az ételk értékét azzal emelje, hogy idegen szavakkal cizomázza fel az étlapon.

— **Müller Dániel** közjegyző temetése idáig tévesen van a gyászjelentésekben közölve. Az elhunyt közjegyző holtestét holnap d. e. hozzák be a vasuti pályaházról a köztemető halotti csarnokába. Az ünnepélyes gyászszertartás és temetés a köztemető halottas csarnokából hétfőn délután 3 óraker lesz. E gyászszertartásra a rokonok és ismerősökön kívül a kolozsvári és kolozsmegyei honvédegyelet is meghívja a bajtársakat.

— **Nagy idők tanuja.** Müller Dániel közjegyző és 1848—49-es honvédtizedes elhunytá alkalomból a család alábbi gyászjelentést adta ki. Alólirottak a legmelyebb fagydallommal jelentik, hogy az önfeláldozó legjobb férj, jó atya, nagyatya, após, testvér és rokon: Müller Dániel honvéd tizedes, bánffy-hunyadi kir. közjegyző életének 65-ik, boldog házassága 28 ik évében, rövid szenvedés után, i. e. 3-án reggel 3/9 óraker jobb létre szenderült. A megboldogultnak földi részei f. hó 5-én d. u. 3 óraker fognak (Bánffy-Hunyadon) a halottas háztól rövid ima után az indóházhoz szállítani. Kolozsvárt pedig f. hó 6-án d. e. 10 óraker fog a vasuti pályaudvarból az ev. luth. egyház szertartása szerint a luth. sírkertbe és az örök nyugalomnak átadatni; mely végtszteletr a rokonok ismerősök szomoruan meghívattak. Áldás emléken, béke porain! Bánffy-Hunyad, 1897. december hó 4-én. Öv. Müller Dánielné szül. Vais Jusztina, mint az elhunyt neje. Klatróbezt Endréné szül. Müller Ilona, mint leánya Klatróbezt Endre, mint vő. Klatróbezt Bandi, Jani és Ilonka, mint unokák. Müller Katalin, mint az elhunyt testvére. Vais Paulina, mint sógorónő. Számos közelebbi és távolabbi rokonok.

— **Gyászhir.** A gondoskodó társaság a maga, valamint a távoli rokonok nevében szomoruan tudatja, hogy buzgó választmányi tagja Cs. a t t h Lajos belügyminiszteri nyugalmozott számtanácsos f. év december 3-án reggel 5 óraker, életének 83 ik évében jobblétre szenderült. Hült tetemei f. hó 5-én d. e. 11 óraker fognak Torony-utca 9. sz. a. lakásáról a róm kath. egyház szertartása szerint a helybeli temetőben örök nyugalomra helyezni, lelki távért pedig az engesztelő szentmise áldozat f. hó 6-án d. e. 10 óraker a plebiána templomban az egek urának bemutatni. Béke poraire! Kolozsvárt, 1897. decz. 3.

— **Diszgyűlés.** A kolozsmonostori n. kir. gazdasági tanintézet hallgatóinak elvasóköre 1897. december hó 5-én d. e. 11 óraker diszgyűlést tart, a Felsége a király által adományozott „tiz szobor” méltó megünneplésére.

— **Uj doktor.** Jóó Károlyt Kolozsmegye mócsi járásának derek szolgabíráját ma avatták fel az egyetemen jogtudorrá. Az uj doktrának sokan gratuláltak felavatása alkalomból.

— **Kolozsmonostor népessége.** Kolozsmonostor városrészt népessége állt az 1882. népszámlálás alkalmával 1870 lélekből. Az 1892. népszámláláskor már 3100 lélekre szaporodott. A növekvés 10 év alatt 65%-ot tett ki, s jóval felülmuta a főváros népességének növekvését. Jelenleg 3700-at meghalad a lakósk száma. Ha a szaporodás ilyen arányban száz évig így tart, akkor a monostori városrészen lesz:

1891 évben	3700	lakós
1910	7400	"
1925	14800	"
1940	29600	"
1955	59200	"
1970	118400	"
1985	236800	"
2000	473600	"

Vagyis a 2002 évben tartandó népszámlálás alkalmával unokáink unokái konstátálni fogják, hogy Kolozsmonostor lakosságának lélekszáma elérte a fél milliót. Hogy ennek a tenger lakasságnak honnan fog facsarni a vízvezetékbe a jövő évszáz Salamonja elegetdő ivóvizet, azt a mai Salamon valószínűleg még nem is sejtí s bizonyosan a bibliai bölcs Salamon sem tudta volna megmondani.

Annyi azonban bizonyos, hogy akkor oláh pap ott már nem fog prédikálni a magyar óvoda ellen.

— **Árverési hirdetmény.** A kolozsvári posta-és távirátigazgatóság kerületébe tartozó posta-és távirátihivataloknál feladott tértí és czím nélküli küldemények a nevezett igazgatóságnál (posta palota I. emelet 25 számú

szoba) folyó hó 16 án délelőtt 10 óraker megtartandó nyilvános árverésen a légköztök igerőnek eladhatók. Kolozsvár, 1897. decz. 4.

— **A kolozsvári honvédegyelet** vasárnap d. u. 3 óraker a tornavivoda nagy termében közgyűlést tart. A gyűlésre az egylet t. tagjait meghívja Szabó Sámuel elnök, Nagy Pál jegyző.

— **Az állat zárlat feloldása.** A hetóság a következő hirdetést adta ki: Miután a város állatállományban föllépett ragadós száj-é körömfájás megszűnt, s a ragadós száj-é körömfájás meggyógyult, a hasított állatok 7413—1897. kh. sz. alatt elvett állatokat 7413—1897. kh. sz. alatt elvett állatokat zárlat feloldatik, a forgalmi korlátozások megszünttetnek, s a szarvasmarhák és juhvasárok ufolag megnyitvatnak. A szarvasvész miatt a sertésekre vonatkozólag 9304—1897. sz. a. foganosított zárlati intézkedések érvényben maradtak. Mindezekről a helyi vidéki közönség ezennel értesítjük. A város főkapitányságtól Kolozsvárt, 1897. évi december hó 2-án DEÁK PÁL, főkapitány.

— **Ház-omlás Maros Vásháryen.** A város egyik legimpozánsabb épülete az Transylvánia vendégülösök főpárkányzata és a második emeleti ablakok fölötti része ma a hó 3-án reggel 9 óraker, vagy 20 méterny hosszúságban a járdára zuhant és egy szerencsétlen cseléd leányt temetett maga alá, akit több csonttörést szenvedve, szállították a kórházba. Rendkívüli szerencse a szerencsétlenségben, hogy nem kívánt több áldozatot a katasztrófa, mert a szerencsétlen épület előtti járdá, (Bólyai utca) a legelőkelőbb, mivel az egyetlen utirány a postának, s az utca kapcsolja össze az alsó várost a felsővel. A járdá mellett díszlett akácfaák mind kitörtek az esés következtében. A katasztrófa oka abban keresendő, hogy a néhai párkány és tető alatti fal kánszani szolgágerendek elrohtadtak a befolyó víztől s nem bírták tovább a nagy terhet.

— **Eljegyzés.** Bánó József Sz. Újvárhelyt eljegyezte a bájos Schnapek Saroltát.

— **Uj termek a királyi palotában** a budai vár koronája, a királyi palota napóránpra halad az építésben. Szép imponans nagy terem lesz a palotában, a nagy trónterem, a Szent István-, a Mátyás-és Habsburg-terem. Valamennyi remeke lesz a magyar építészetnek és művészetnek, de a legpompásabbnak a trónterem ígérkezik, mely a terv szerint jóval föltulmulja nagyságban a Vigadó nagyeremét. A belső többi terem berendezése mindig az illető kor há tükreit fogja mutatni.

— **Óriási bányá szerencsétlenség.** A „Frankenholt” közénbányában történt bányá robbanásról, melyről már közöltük a egy rövid táviratot, ma Kaisershausenből a következő részletek közlik: A szerencsétlenség tegnap délután történt, 450 méter mélységben, a hol 150 bányász dolgozott. Valószínűleg hibás robbntás következtében bányászok keletkeztek. Zweibrückenből egészségügyi csapat érkezett különvonaton a szerencsétlenség színhelyére. Tíz orvos vezette a kezelést a sebesülteké, Kistenfayer hivatalnok vezette a mentési munkálatsokat, a melyeket este 8 órára majdnem teljesen végeztek. 37 bányász meghalt, 41 megsérült, többi még nem találta meg. A szerencsétlenség színhelyén megható jelenetek folytak le. Egy anya három fiát vesztette el. A szerencsétlenül jártak legnagyobb része házias ember volt. Nunkirchenből Lohmann bányatanácsos odaérkezett.

— **Mit hajt a szérum.** Behring tanár, a ditteritz szérum feltalálója állítólag 70,000 márkát kap havonként attól a gyártól, hol a szérumot előállítják. Nagyon szép ez Behringre nézve, de bizony baj az emberiségnek, mert a szérum nagy keletje azt mutatja, hogy tömötlen nagy a ditteritzesek száma, s drágán árulják az állítólagos gyógyszert.

— **Uj világító anyag.** A Solymosi és Kesch gyárájának belhíd-utcai raktar tületében hétfőn este egy új világító anyagot készülték fognak bemutatni. Az új világító anyag, mint mondják, rendkívül olcsóságát tal tünik ki és nagyobb terület bevilágítására is kiválóan alkalmas. E czélból a tornakertben is be fogják mutatni a jövő héten e világítási anyagot.

— **Szapary László gróf** ellen abból az alkalomból, hogy a király fumei kormányzó-nak ki nevezte, a legtöbb fővárosi liberális lap támadásokat intéz. Kivétel képez a „M. H.”, amely a következőket írja írja meg igen érdekesen jellemzve az új kormányt.

Szapary László gróf egyike a magyar arisztokrácia legérdekesebb alakjainak. Azok közül való, akik kiválóan ügyesek a saját ügyek eltitkolásában. Teljesen nem ismeri őt senki, még tán tulajdon testvére, a szőke Pál gróf sem, akinek pedig elég jó megfigyelő képessége van. László gróf zárkózott természetű; a társaságot csak akkor szereti, ha a munka már annyira kifárasztotta, hogy a szórakozásra okvetlenül szüksége van. Sport kedvtelésből nem tiz semmiféle mulatságot, egyezőtálat nem rajong semmire győzeleért. A kártyát és a játékok egyaránt gyűlöli, a loversenyeken megjelenik, de csak éppen úgy, mint ahogy kihajtat a Stefánia-utra kocsiúzni. Vadászni is eljá, lovagolni is elmegy, ha hívják, mert a kiváló modern grófnak főhajtsága az udvariasság. Biztos tudomásom van róla, hogy az idén nyáron is a társasága kedvéért még kerekpároznai is megtanult. Egy alkalommal megkérkeztem, hogy nincs e tán mégis valamelyes szentv. delye?

— Van, felelte László gróf, egy igen sajátos sport az, a mi érdeklődésünket lakóti: a vok szoba. Óriási az öröme, ha lovagolni vagy a perkátai kastélyban, a hol 150—240 szoba is van, végigjárhatok. Elmerülve

gondolatokban, eltűnődöm a régi idők emlékein — ez az én sportom.

Eredeti, de kissé költséges ez a sport-szenvedély, a fiamei kormányzóság azonban határozottan belevág ebbe a passzióba.

Ösztön szölvá, azért nem akadt más kormányzó jelölt, mert az új fiamei palotát megijedte minden aspiráns. Szapáry László ott fogja magát jól érezni, szenvedélyén fogva. A képviselőiség sohasem elegendő természetének. Csak a családja óhajának engedelmeskedett, mikor 1891 végén ott hagyta londoni állomását, hogy Magyarországon mandátumot vállaljon. Pedig nem egy kellemetlen kalandja volt attasé korában az akkor még aig 25 — 26 éves grófnak.

Történt egyszer, hogy a nagykövetség től volt Londonból és így az ügyeket László gróf intézte.

Egy szép napon távirat érkezett: az osztrák legfelső arisztokrácia egyik tagjának saját külön hajóját feltartóztatták az angol pénzügyőrök. Idegen dobkányt találtak nála és fogva tartották, a kikötőben. A nagykövetségnek közbe kellett lépnie és László gróf személyesen Salisburyhoz, a kormányelnökhöz ment, jól tudja, hogy itt csak radikális segítség használ.

Uram, így szolt minden bevezetés nélkül Salisburyhoz, véget akar ön vetni egy fiatal ember karrierjének?

Szemmi okom rá, felelt az angol miniszterelnök.

Nos hát akkor erőszakte szabadon azt a hajót, — és itt elmondja az esetet — mert azoknak bántódásuk úgy sem lesz, de az én karrieremnek vége.

Salisburynek tetszett az őszinte fellépés. A hajó egy óra múlva szabad volt, de a fiatal Szapáry grófnak diadalát még sokáig visszhangozta a nagykövetség palotája.

Menekülés a koporsóba. Akik szőnyegszőnyegben kényelmes hinta-székben melegednek a márvány-kályha előtt, a parázs eleven-sárga tűtől melegebb az életől, vagy talán valami kellemes könyvvel mulatoznak, amelynek a tárgyai állítólag az életből vannak kikapva, azokról a drámákról, amelyek a fűtő apró házikóiban lejátszódnak, alig vagy egyáltalán nincs fogalmukról, a mi ezeket a drámákat megoszlja: a kenyér és a tél.

Mert a faluban van akárhány család, amely irtózik a téltől és minden este azzal feksziknek:

— Nem tudom, hogy buzzuk ki ezt a telet.

Azért kihuzzák valamennyire. Aki ép-kész ember, mégis csak megtalálja a módját a leginségesebb időben is, hogy miképpen tartson fön magában a lelket. De akinek már nem ép a keze-lába, mivel hogy elfelt az ideje, amelynek tartama alatt az ember győzi a munkát és napról-napra erősebben rezzen a szíve, mikor megkondul a haragszó.

Mert arra gondol, hogy nemsokára neki is beharangoznak. Nem sok ideje van még hátra. De azt a kis időt is megkészeríti a tél, amelynek közeledését félelemmel látta. Az egészséges ember is nehezen kap munkát, a gyenge, öreg esett ember még úgy sem kell. Pedig a gyenge, öreg, esett embernek kenyér kell télen, éppen úgy mint nyáron.

De nincs munka, nincs kenyér, hanem it a tél, a hideg, az inség.

Mindig akad valami gyenge öreg, a ki ettől a sok nincsetlenségtől megrémül.

Most is van egy ilyen esett Horgoson.

Vig János öreg horgosi földművelő történt, hogy elment hazulról avar, hogy kenyeret szerez valahonnan. A felesége kenyeret szerez valahonnan. A felesége a kezébe vette az olvasóját és ajtatoskodott addig.

Mire hazaért az ember, az élete párja, akivel 58 évig küzdött együtt, fölakaszkodta magát egy vékony zsinegre.

A levélportó fölemelése.

Több ízben szó volt már arról, hogy a kormány a levélportót föl akarja emelni. Illetékes helyen szerzett értesülésünk alapján most erről a következőket írhatjuk:

A világposta kötelekebe tartozó államok szerződészerűleg megállapodtak abban, hogy a nemzetközi forgalomban a levél, ortó egységére huszanöt centime. Ebbeli kötelezettségének valamennyi állam eleget tett már, csupán Magyarország nem. A levélportókat tudvalevőleg csak tíz krajczár, a mi nem felel meg a huszanöt centime-os egységnek. Magyarországnak tehát a külföldi levélportó árát föl kell emelni, nehogy valamelyik állam fölszólaljon ellentét. A kormány ebbeli kötelezettségének eleget teszt, a külföldi levélportó árát a jövő esztendőben huszanöt fillérre fölemeli. Ugyancsak felemeli levelezőlapok árát is, a hová eddig öt krajczárért küldtünk a levelezőlapokat. Azosba az államokba, a melyekkel külön szerződésünk van erre, hogy két krajczárért küldhetjük levelezőlapjainkat, továbbra is két krajczár marad a levelezőlap ára. Ezek az államok: Ausztria, Németország, Szerbia, Románia és Montenegró. A belföldi forgalomban egyelőre változatlan marad a levélportó díja. Leszállítási levélportót — mint azt egyesek óhajták — nem lehet, mert a mi levélportóink a legolcsóbb az egész világban. Külföldön a helyi forgalomban a legolcsóbb levélportódíj a berlini, a mely fillér és a párisi, a melyé most szállították le tíz centimetre. Tehát ezek a legolcsóbb külföldi levélportó-díjak is jóval drágábbak a miénkél s így az erre vonatkozó panaszok nem jogosultak. A külföldi levélportó-díj fölemelésének idejét a kormány még nem állapította meg, de a jövő esztendőben mindenesetre megjelene az erre vonatkozó miniszteri rendelet.

Az Eiffel-torony. Az Eiffel-torony hajlik. Még pedig lassan, de biztosan.

Ezt a nagy eseményt jelentette be egy francia tudós-társaság gyűlésén Bassott ezredes. A hatalmas viztorony, Páris hajdani büszkeségének hajlása ugyan mindössze nyolc centimétert tesz csak ki eddig, de nagy a reményesség arra, hogy ennél a csodálatos arányszámmal meg nem állapodik. Ugy tetszik, az évek sulya nyomja a vasszörnyet, de is, a melytől olyan szívesen szabadulna Páris azóta, hogy egykor ünnepelt tervező-jét olyan csufosan meghurcolta a Pnampa-pör.

Joghallgató milliomos örökös. Jeanne Chauvin kisasszonynak, az első párisi ügyvédnőnek, kinek az ügyvédség elnyerésért folytatott küzdelme ismeretes, nemsokára társnője lesz. Ugyanis a vasutikrály leánya Gould Helén elhatározta, hogy elvégzi a jogot és ügyészi vizsgát tesz. Már most figyelnie kell a vasutitársaság ügyészségének, mely a Gould kisasszony részére eső 100 millió márkát kezeli, nehogy a jogtudós főnöknővel összeküldőzzék.

Teljes üzletfelosztás miatt ritka alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árúk rendkívüli jutányos beszerzésére a 30 év óta Budapest Kossuth-Lajos utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész-és órácségnél. A legizlésesebben és legdivatosabban készült ékszerekből, ezüst-árúkból, mint 13 próbás ezüst evőeszközök, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávés- és teás-készletek, valódi svájci órákból felhalmazott áruk bámulatos olcsón írott jótállás mellett vásárolhatók most ezen elsőrangú cégnél. (2—5.)

TANÜGY.

Értesítés. A kolozvári áll. polgári leányiskolánál tartatni szokott magánvizsgálatok második időszaki határideje f. hó 21., 22-ére tűzött ki, miről az érdekelteket az al értesítem, hogy Kolozvármegye nagyságos kir. tanfelügyelőségéhez czímezett, kellően bélyegelt keresztlevele és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt magánvizsgálat iránti folyamodványait f. hó 15-ig alólírotnál nyújtsák be. Kolozvár, 1897. decz. 1. Pallós Albert igazgató.

MŰVÉSZET.

Színházi hírek. Vasárnap délután Trilby. Este Géczy népszínművét, az Ördög mátkáját adják másodsor.

Bőregér, Strauss legkedveltebb operettje hétfőn párosbérletszámban megy.

Sebesi Samu 1 felvonásos bohózata a — Varázsital — csütörtökön kerül bemutatóra. A darab főszerepeit György Ilva, Rákai Emilia, Turchányi Olga, Havasi Szidi, Vendrei, Rózsahegy és Leóvey játsszák. Az újdonsággal egy estén adják Hubay Jenő operáját a cremónai hegedűst is, ezuttal B. Ruzsinszky Ilonával Giannina szerepében.

Csikó Gergely 5 év óta nem adott pompás színművét a — Stomfay családával szerepel a hét másorán.

A hétfő második újdonsága egy új egyfelvonásos angol bohózat, a Szegény Pillicoddy lesz, melynek czím szerépet Megyeri igazgató játssza. Ezzel egy estén t. pénteken — Molière Nők iskoláját adják.

Könyvtárnok ez a kitűnő vigjáték megy kedden új betanulással.

Heti műsor:

Hétfőn: Bőregér.

Kedden: Könyvtárnok.

Szerdán: Az ördög mátkája. Harmadszor. Csütörtökön: Varázsital. Sebesi Samu bohózata először. A cremónai hegedűs.

Pénteken: Szegény Pillicoddy. Először Nők iskolája.

Szombaton: Stomfay-család.

Vasárnap: Az ördög mátkája. — Negyedszer.

*

Géczy Kolozvárt. Géczy István, a „Gyimesi vadírság” szerzője, ki tavaly is eljött Kolozvárra, pályanyertes darabjainak bemutatására, tegnapi este ismét városunkba jött meyerével együtt. Ma megjelent az „Ördög mátkája” főpróbáján több utasítást adott a szereplőknek s este végig nézi a bemutató előadást.

IRODALOM.

Kolozvár kereskedelme-iparának történetét dolgoztam fel, — a mint az századosok át fejlődött a jelen ideig. Természetesen kereskedelmünk-iparunk jelentősebb képviselői munkám végén felemlitem, azon sorrendben, a mint üzletük keletkezett. A könyv nem lesz több tíz nyomtatott ívnél, mivel a terjedelmes könyv kiadása költséges is, meg manapság nem olvassa senki. Munkám ára 2 forint, mire előre lehet fizetni, — de mert akadt a kézirat kinyomtatására kiadó, a könyv jövő hó közepén okvetlen megjelen 500 példányban nyomtatva. A kihordáskor azt hiszem ezen irodalmi vállalat felkarolhatik, mert itt röviden összevonva, hű tükrét fogja kapni az olvasó, kereskedelmünk-iparunk sok százados fejlődésének. Kolozvár 1897. decz. 3-án. Ürmössy Lajos.

Állatok védelme című lap, mely Széchy Károlyné gondos szerkesztésében jelenik meg, ismét sok érdekes dolgot hoz legújabb számában. Ebben nyer befejezést az a cikkek, melyet Bálint Gábor dr. egyetemi tanár írt: az „Ember és az állatok keleten”. E számában van még „A Grotta del cane Nápolyban” című cikkek, melyet Schwanzel Adel írt, egy vers és több más érdekes apróság. Az állatok lelkivilágából című rovatban most Székely Dénesnek az „Ezredes kutyája” című cikke foglal helyet. A lapot figyelmébe ajánljuk olvasóközönségünknek.

Közönség köréből. *)

Törvényszéki és járásbírósi mizeriák.

A hajdani Rómában, a királyi család száműzése után, a köztársaság kezdetén, jogelv gyanánt lett kimondva, hogy a törvény hatalmasabb az embernél, és azt a magasztos elvet gyakorlatilag is alkalmazták, úgy a bíróságoknál, miként a közigazgatási hatóságoknál, mert nem tesznek különbséget sem rang, sem születés, sem pedig némi tekintetben.

Anglia, mint az alkotmányosság minta állama, ugyan ezt az elvet valószínűleg meg törvényeiben és könyört nem ismerő szigorral alkalmazza a gyakorlatban is.

Beli másként áll a világ más mivelt nyati államokban, mindenek felett pedig hazánkban, hol a nepotizmus teremti a hivatalnokokat, kik felfelé alázatosak, engedelmesek, lefelé pedig kényurak, lenezők, zarnokok — tisztelet a kivételnek — a misera plebs embitbenek, vagyis az adófizető polgárokkal szemben!

Mert a XIX-ik század alkonyán, odáig jutottunk, hogy csak két osztálya van az állampolgároknak, a kik hivatalnokok és urak mennyen, földön és a szegény, lenézett, megvetett adózó nép, a melynek még a tönkre ment mesterember és pinczérekől lett adó-végrehajtó is parancsol, és hogy eljátszott tekintélyét, hatalmát éreztessze vele, orrcsipetét teszen ormányára és onnan gorombásokodik vele, családod nőtagjaival és rendelkezik önkényűleg életteddel és vagyonoddal, mert ehhez hite szerint joga van, hiszen ő rendelkezik keservesen megtakarított vagyonoddal és szegeddél.

Panaszolsz az illetékes hatóságoknál ellenőrt, siket fülekre találsz, írásban folyamodol az igazság- és törvényellenesen roád róti megadóztatás és letelezéséért, kérségedet, felebbezésedet, újnyi por fedí évek hosszú során át; addig nálad százezor megjelenik meg a rémes vendég, foglal, árverez, órákon át áll házad előtt az egyfogató Szent László szekerre, elvieszik fejed elől utolsó párnádat; ha nem akard, hogy e szegény rajtad megessék, vedd ki éhezó gyermeked szájából az utolsó falat kenyeret és fizess a bélyegesen kitéásokért, letelezésért, miért lettél ügyvéd, miért nem inkább a bíróságoknál ítélő, kiadó, díjnos, hiszen akkor nagy ur lennél és a bélyegesen kitéások — ötszörös értékének fizetése helyett, élvezned a busás osztalékokat, melyet az állam, mint erkölcsi testület, szellemi és anyagi jóléti elmozdítására alakult társaság, jutalmul ad azoknak, a kik az általa mint ügyvéd által benyújtott perek actáiról, a felragasztott, de általa fejűl bélyegezni meg nem engedett drága bélyegjegyeket, szűrés nyelvűkkel, agyafutrt ügyességgel lenyalják!

Hasztalan szóltalak fel oronként ezen törvény- és jog ellenes visszaélés ellen és küllönböző ügyvédi kamarák és kérelmeztek az illetékes hatóságoknál a tárgyban, azért ma sincs ut és mód arra, hogy az anyyi oldalról igénybe vett és vékony ügyvédi jövedelem ilyen tiltott uton és módon is ne csökkenessék.

Ujabb időben már ott állunk, hogy ha a szegény ügyvéd, anyagi körülményei folytán, a reá kirótt bélyeg leleteket, kifizetni nem képes, minden 5 frt. o. é. leletért, egy napot ül a börtönben, a tolvajok, sikkasztók és csirkefogók díszes társaságában.

A bélyeg és illeték kiszabási hivatal, kiküldi elölkint a maga közgeit, a bélyegleletek felvételére, de azt elelőjei utasítással adni, hogy a kezelő személyzet által lenyalt bélyegeket is vizsgálja felül?

Dr. Asztalos János, ügyvéd.

KÖZGAZDASÁG.

Szamosújvári Takarékpénztár részvény-társaság. 1897. november havi forgalmi kimutatás, a bevétel: Pénztár áthozatal 7399 frt 46 kr., Bevétel 33414 frt 37 kr., Kamatok 5349 frt 06 kr., Váltók 67986 frt 70 kr., Kötvények 8831 frt 80 kr., Jelzálog 77 frt, összesen 118058 frt 39 kr. Kiadás: Bevétel 20345 frt 51 kr., Kamatok 210 frt 01 kr., Váltók 71389 frt 50 kr., Kötvények 3640 frt, Jelzálog 500 frt, Bevétel más pénzüntézeteknél 15000 frt, Tisztí fizetések 260 frt, Irodai szükségletek 407 frt 28 kr., Adóra 361 frt 24 kr., Nyugta bélyegre 17 frt 25 kr., Osztaléka 120 frt, Pénztár maradvány 5807 frt 60 kr., összesen 118058 frt 39 kr. Szamosújvár, 1897. november hó 30-án.

Az „Anker” egyike a Continens leg-gazdagabb életbiztosító társaságainak, mely

*) E rovat alatti közleményekért a felelőség a beküldőt illeti. Szerk.

különösen szűkebb hazánkban, Erdélyben ut-törő volt, mert ő honosította meg itt az életbiztosítás intézményét. Különben utalunk hirdetési rovatunkra.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Kossuth Ferencz üdvözlése.

Budapest, decz. 4.

A függetlenségi és Kossuthpártnak itt időző tagjai testületileg felkeresték tegnap Kossuth Ferencz pártelnököt, hogy őt névnapja alkalmából üdvözlőjk. Meszlényi Lajos lendületes szavakkal üdvözölte a párt nevében Kossuthot, s beszédjében kiterjeszkedett arra, hogy talán már a legközelebbi napokban egy erős, nehez, de dicsőséges ütközetben fogják a pártot találni, s azért ma szebb névnap ajándékot nem hozhattak ide, mint ama biztosítást; hogy a párt egész lelkesedéssel és kitartással indul a harcra, s csak azt kívánhatja elnökének, hogy a jövő évek hosszú során egy önálló, független Magyarország gyermekei kiáltás e napon, hogy Kossuth Ferencz az ég sokáig éltesse!

Kossuth Ferencz válaszában megköszönve az óvatiót, kinyilvánítá, hogy örömmel indul egy bátor csapat élén a harcra, mert tudja, hogy ennek sem hatalmi, sem egyéni érdeke nincs, egyedül a nemzet szabadsága és boldogsága képezi célját. Szól a jelenlegi politikai helyzetről, melyet a Magyarok Istene, mint jó alkalmat adott meg elveinek könyvebb elérhetésére. Bűn volna ezt elmulasztani. Bizik pártja lelkesedésében, erejében és őrszerettségében, a mely kell, hogy meghozza a nemzet által várva várt eredményt, a Szabad, Független Hazát. Csupán e célból kéri pártjának támogatását, saját személyére nézve megköszönve barátainak megemlékezését; az önálló Magyarország életésével végző szavait.

A párt még hosszú ideig maradt Kossuth lakásán, a hol élénk eszmecsere folyt a megindítandó actió felett.

A helyzet Ausztriában.

Budapest, decz. 4.

A politikai párkörökben mindenfelé az ausztriai helyzetről, s a magyar kormányak ezzel szemben tanúsított magatartásáról, valamint a hét fői ülésen várható jelentése és előterjesztéseivel foglalkoznak. Azok a pártkörök, melyeknek elnökei Budapesten vannak, már deczember 4-én tanácskoznak. A függetlenségi párt muzeumkörüti helyiségében ma este 6 órakor konferenciát tart, a melynek tárgya a hétfői napirend lesz. Az Ugron csoport szintén ma este 6 órakor értekezik, az osztrák helyzetről. Ez értekezleten Bartha Miklós, mint képviselő először fog elnökölni. Nemzeti és néppárt elnökei Bécsben időzvéen valószínűleg vasárnap fognak tanácskozássra gyűlni, melyre Apponyit bevárják.

A király megszólításai.

Bécs, decz. 3.

Bécsből távirják a kormánypárti „Bud. Tud.”-nak:

A tegnapi delegationalis ebéd alkalmával Ő Felsége hosszasan beszélgetett Széll Kálmán alelnökkel, Falk Miksa és Hegedűs Sándor albizottsági előadókkal, Apponyi Albert és Esterházy Miklós Mórizz grófokkal, valamint Lukács Béla delegátussal. Mielőtt Ő Felsége a belső termekbe visszavonult, még Bánffy báró magyar miniszterelnököt hosszabb megszólítással tüntette ki. Az összes említett delegátusokkal Ő Felsége igen behatóan beszélt az actualis helyzetről. Hegedűs Sándor Ő Felségének egy kérdésére, hogy milyenek a kilátások a magyar parlament legközelebbi parlamenti tanácskozásaira nézve, azt felelte, hogy meg van arról győződve, hogy legalább a közbizalom alapon álló pártok az actualis kérdésekkel szemben egyöntetűen fognak eljárni. Ő Felsége erre azon reményének adott kifejezést, hogy a tárgyalások simán fognak lefolyni. Falk Miksa delegátus előtt Ő Felsége nagy elismeréssel nyilatkozott annak albizottsági jelentéséről és a külügyi költségvetésről. Ő Felségét kellemesen érintette, hogy az élőadó ez alkalomból oly meglel elismeréssel adózott a boldogult Andrássy Gyula gróf emlékének. Ő Felsége a magyar parlamenti viszonyok megbeszélése alkalmával megragadta az alkalmat, hogy a legteljesebb elismeréssel nyilatkozzék Bánffy Dezső

báró miniszterelnökről, a kiuek feltétlen megbízhatóságát Ő Felsége dicsérettel emelte ki. Esterházy gróffal a király a katolikus autonómiai congressus kilátásairól beszélt s Ő Felsége meglegedéssel hallotta Esterházy gróftól, hogy a katolikus autonómia nézve sokat vár és positiv eredményeket remél a congressustól.

Bánffy javaslata.

Budapest, decz. 4.

A Budapest Tudósító félhivatalos lap jelenti, hogy a hétfői országgyűlésen Bánffy Dezső miniszterelnök egy új törvényjavaslatot fog beterjeszteni, a melyben ajánlani fogja a provizórium fenntartását.

De úgy, hogy Magyarország Ausztriától függetlenül tartsa fenn a gazdasági statusquót.

Ez ellen a függetlenségi párt a leghevesebb obstrukcióra készül.

A provizórium bukása.

Budapest, decz. 4.

A mai esti lapok jelentik, hogy a provizórium az osztrák képviselőházban keresztül megy. Ezzel szemben a délutáni bécsi hírek után a leghatározottabban jelentik, hogy a provizórium meghiusult. A Gautsch-kormány a pártakkal nem tudott meg egyezni és a provizórium megszavazását egy párt sem ígérte meg.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Feladó szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYAR MIBÁLY.

NYILTTÉR.

A magyar osztály sorsjáték

II. Osztály huzása

már

Deczember 10 és 11-én.

VÉTEL-SORSJEGYEKET ELADUNK:

1 drb egész eredeti sorsjeggyel	16 frt.
1 drb fél	8 frt.
1 drb negyed	4 frt.
1 drb nyolezad	2 frt.

Erdélyi bank

és

Takarékpénztár részény társaság

Kolozvár, főter Szathmáry ház.

HIRSCHFELD GYÖRGYNÉ

női pipere és divattermében

meglepo szép

karácsonyi és ujévi

ajándékoknak való

ujdonságok

megérkeztek.

Kéri a n. é. közönség becses látogatását.

„TRILBY“

Orosz Sándor udvari czukráz

kiváló különlegessége

darabja 10 kr.

Kapható:

BURGER FRIGYESNÉ

gyógy-fűszerüzlet Kolozvárt, Főter.

Kitűnő

ASZTALI BOR

literenként 36 kr.

Továbbá vagyok bátor a n. é. közönség szíves pártfogását kérni dusan felszerelt

fűszer, csemege, déligyümölcs

és nagyválasztékú

karácsonyi czukorkáimra.

Kiváló tisztelettel

Papp László,

Kolozvárt, Theologia-épület,

HIRDETÉSEK.

A KOLOZSI
MAGYAR KIRÁLYI GULYATELEP
édes tejéből termelt
FRISS THEA VAJÁNAK
kizárólagos raktára
Kónya Sándornál
főüzlet főtér 30. sz., fiók-üzlet főtér 9. szám
(Br. Jósika-palota.) 964. 2—10.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.
Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, — miszerint a
Kolozsvárt 7 éve fennállott
bank és bizományi üzletemet
Budapest, V. József tér 11. sz. a. l. em.
helyeztem át, a hol azt tovább folytatva vezetni fogom.
Üzletem hatáskörébe még a
Budapesti- és külföldi tőzsdékre
szóló megbízások közvetítését is belevontam, melyeknek pontos
kiviteléről t. megbízóimat előre is biztosíthatom.
Budapest, 1897. november 21.
Tisztelettel
Folly Victor.
950. 3—8.

Van szerencsénk értesíteni a n. é. építész-vállalkozó-
és háztulajdonos urakat, hogy **Gyaluban** egy minden
igényeknek megfelelő
Trachyt (Granit) kőbányát
nyitottunk, honnan épületek, házak alapozásánál, vízmed-
rek és vízpartok kiépítésénél nélkülözhetetlen, legjobb minő-
ségű falkövet, nemkülönben udvarok, utazák, közterek ki-
kövezésére egyedül alkalmas legkiválóbb gránit kőzeka-
követ szállítunk.
Értekezhetni: Gyaluban alulírt tulajdonosokkal vagy
megbízottunk **ifj. Wertheimer Áron** urral Kolozs-
várt (görbe-szappany utca 11. sz. emelet) hol a kőminék
is megtekinthetők.
Gyalu, 1897. nov. 26. 961. 2—2
Tisztelettel
Fintha Endre és társa Sztán János.

Karácsonyi és Újévi
Van szerencsénk a m. t. közönség szíves tudomására hozni,
hogy a tulajdonunkat képező
— (Kolozsvárt, Főtér 9. sz. alatt) —
A BÁRÓ JÓSIKA PALOTÁBAN
NAGY JÓZSEF
ősz alatt fennáll, 1852. évben alapított
ÉKSZER-ÜZLETET
a karácsonyi ünnepek és újév alkalmából a legújabb és legszebb
karácsonyi és újévi
ajándéktárgyakkal szereltük föl.
A különböző — egyszerűbb és magas — igényekhez képest
mindennemű
arany- és ezüst-, drágakő-, gyöngy-
és email ékszerek és ezüstnemüekből
kiváló izlással összeállított raktárunknak
páratlanul dús
választéka a közönség számára legbiztosabb áron áll a m. t. közö-
ség rendelkezésére.
Teljes értékben megvesz vagy új áruval bece-
rel az üzlet régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tár-
gyakat és törmelékeket.
Elvállal és kiváló gondnal teljesít az ékszerészet körébe
tartozó mindennemű munkákat és javításokat.
Vidéki megrendeléseket a legpontosabban s a cserejog fen-
hagyásával fogadatosít.
Kiváló tisztelettel
800. [10—20] a tulajdonos örökösök.
A legnagyobb és legkedvezőbb

ELADÓ

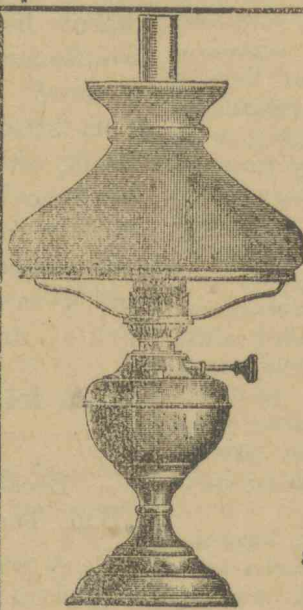
fajbaromfiak- és hizott sertések.

A gazdasági tanintézetnél lehet kapni leszállított
árban fajbaromfiakat és pedig a tyúkfieléből: a **Plymouth**
(kendermagos), **Langshan** (fekete), **Bráhma** (világos) fajta-
kat, darabját 2 fiért. **Emdeni** nagy fehér ludakat 5 fiért.
Hizott **sertésekből** vannak nehezek, darabonként 250
kiló körül, és könnyűek (fiatalok) drabonként 100 kiló kö-
rül. Az ár a súly szerint számítatik és pedig leülés, per-
zselés- és letakarítás után lesz a mérés; ebből a súlyból
leszállítatik a nehezeknél 20, a könnyűeknél 10 kiló. A
hilonként. ár a nehezeknél **48**, a könnyűeknél **46** kraj-
czár s az így kiszámított összegből még 4% engedmény.
A gazdaság ad a perzseléshez szalmát s a sertést a
házhoz beszállítja. Hentest a verő küld.
Venni szándékozóknak forduljanak a gazdasági intézőség-
hez. Udvar, új iroda. 973. 3—3.

Karácsonyi ajándékoknak
alkalmas árucikkek.
Az összes raktáromon levő árukat
melyen leszállított

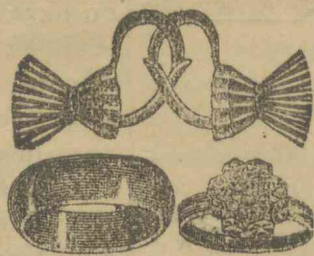
áron árusítom el!
A nagyérdemű közönség szíves látogatását tisztelet-
tel kérem.
KIRÁLY GYULA KOLOZSVÁRT,
971. 2—2. ezelőtt KIRÁLY és CSÁSZÁR.

EZREDEVES KIÁLLÍTÁS 1896.
Telefon sz.: 287. **DISZOKLEVÉL.** Telefon sz.: 287.
LEGMAGASABB KITÜNTETÉS.
A MAGYAR
FÉM- ÉS LÁMPA-ÁRUGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ERDÉLYI RAKTÁRA
KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 20. SZÁM ALATT
megnyilt.

PETROLEUM LÁMPÁK
a legegyszerűbb kivitelű a leggazdagabbig.
Fém- és diszmutárgyak.
Hermann M.-féle szab.
villámlámpák,
a létező legjobb petroleum lámpa.
Unicum lámpa
a legegyszerűbb használati lámpa.
(914. 4—00.)

Valódi **KIRÁLY-OLAJ**, a legjobb biztonsági
petroleum.
Olcsó gyári árak, nagy választék, gondos kiszolgálás.

Sarga János
ékszerész- és órák üzletében

KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 11. SZÁM ALATT,
nagy választékban raktáron vannak mindennemű

arany- és drágakő ékszerek, ezüstnemük, arany láncok,
jegy-gyűrűk-, antique régiségek-, schweitz arany-, ezüst-, acél órák-, fali-, inga-, asztali stb.
Melyeket elegendő alaptőke és egyenes összeköttetésem a legnagyobb gyárokkal azon helyzetbe hoztak, hogy jutányos ár
pontos kiszolgálás mellett a legújabb és legizlősebb árukat a **legkedvezőbb fizetési feltételek mellett** is a leg-
jutányosabban árusíthatom.
Új ékszerek készítéséhez állandóan sok aranyra van szükségem, miért is az arany és ezüst tárgyakat a teljes
értékben megveszem vagy új áruval becserelem.
Szíves pártfogást kérve tisztelettel
Új ékszerek készítése a legszebb kivitelben. — Ékszer és órajavítások pontosan. **SÁRGA JÁNOS.**

A Dr. EGGER-féle

INJECTIO HAMAMELIS VIRGINICA

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak- és nőknél, új és idült
folyások valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginia tropi-
cus növény, rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régóta
van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio
ennek köszönheti gyógyerejét. 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt
tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.
Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldés mellett postán
bérmentve: 1 üveg ára 1 frt 05 kr., 2 üveg 1 frt 75 kr., 3 üveg 2 frt
45 kr. — Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-
körút 17. Kapható Kolozsvárt: Biró János, Tanács József és Palóczy Lajos
gyógyszerész uraknál. 966. 2—2.

Nagy végeladás.

FRANK-KISS JÁNOS FIAI

Kolozsvár, főtér 33. szám alatt
üveg- porcellán és lámpa kereskedésében
üzlet felosztás miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az összes áru, míg a készlet tart, beszerzési-
áron alul árusítatik el.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan tel-
jesíttetnek.
Feljes tisztelettel
928. 9—0. **Frank-Kiss János fiai.**

Nagy végeladás.

AZ „ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság.

Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselet:
Bécs, I., Hoher Markt 11. Bpest, VI. Deák tér 6. sz.
(Anker-hof.) (Anker-udvar.)
a társaság saját házaiban.

Társasági vagyon 117 millió korona,
Biztosítási állomány 472 millió korona,
Eddigi kifizetések összege 192 millió korona.

Megtámadhatlan kötvény.

Méltányos feltételek.

Hadkötelezetteink biztosítása háboru
esetére pótdíj nélkül.

Nagy nyereségyosztalékok.

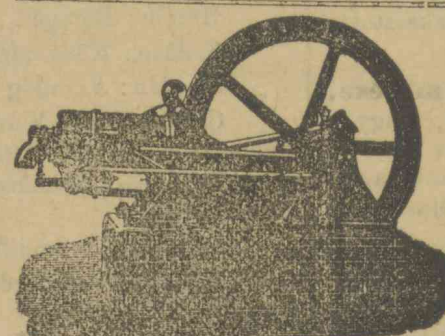
Előnyös gyermekbiztosítások.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyar-
országi vezérképviselet, hova ügyünkösök iránti aján-
latok is intézendők, valamint a társaság ügynekei.
976. 1—6.

Torontáli helyi érdekű vasutak

GÉPGYÁRI OSZTÁLYA

NAGY-BECSKEREK.

Különleges gyártmányok:
Gáz-petroleum- benzin
MOTOROK
és benzin locomobilek.
Modern berendezésű
vas- és fémöntőde.
A gépművelő szakmába vágó
mindennemű javítások eszköz-
és jutányos kivitel.
Főképviselet és Budapest, V. Kálmán-utca 10. sz.
raktárak: Kolozsvár, Szentlélek-utca 4. sz. — a hol
motoraink üzemben is megtekinthetők. 844. 8—17.

A legújabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.